

Varga Csaba: Melyik a legrégebb nyelv?

2020 április 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

„...Új jeles felfedezésem, miszerint egy nyelv van, s az a magyar.”

Tegyük egymás mellé ezt a két állítást: A Bibliában az áll, hogy valaha egy nyelv volt: „Mind az egész földnek pedig egy nyelve és egyféle beszéde vala.” (Mózes I. 11. 1-9.) 1991-ben pedig Teller Ede ezt mondta a magyar nyelvvről: „...Új jeles felfedezésem, miszerint egy nyelv van, s az a magyar.” (Mai Nap, Budapest, 1991. 9.)

Lehet-e összefüggés valami módon a két megállapítás között?

Nézzünk további véleményeket is. Ove Berglund svéd orvos és fordító észrevétele a magyar nyelvvről: „Ma már, hogy van fogalmam a nyelv struktúrájáról, az a véleményem: a magyar nyelv az emberi logika csúcsterméke.” (Magyar Nemzet 2003. XII. 2. 5. o.) Lényegében ezt mondta Grimm Jakab meseíró és egyben az első német nyelvten megalkotója is a 19. században: „A magyar nyelv logikus és tökéletes felépítése felülmúl minden más nyelvet”.

Mi e megállapítások közös magja?

Vegyük észre, hogy e mondatok lényegében nyelvünk hosszú idejű létéről szólnak, ugyanis egy nyelv nem válhat olyan kifinomult szerkezetűvé egy-két ezer év alatt, mint amilyen felépítésnek látja, illetve látta a magyar nyelvet Ove Berglund és Grimm Jakab és még oly sokan mások. Teller Ede pedig bizonyára azt vette észre, hogy nyelvünk mennyire pontosan tudja visszaadni a gondolatot. Ezt Bolyai János önmaga is felfedezte és leírta jegyzeteiben. Nyelvünk különleges kifinomultságát állapította meg a nemrég elhunyt, 20 nyelvet beszélő fordító és szinkrontolmács, Kemény Ferenc is, mégpedig aztán igazán gyakorlatban szerzett tapasztalatai alapján: „A magyar nyelv úgy illik a gondolatra, mint bőr a testre, míg minden más nyelv csak úgy, mint jól-rosszul szabott ruha” (Magyar nyelvünk tökélyéről, Fríg Kiadó, 2010.) Ezzel cseng egybe Víz E. Szilveszter agykutatónak, az MTA egykori vezetőjének észrevétele a magyar nyelvvről, melyet egy tv-műsorban fogalmazott meg: „A magyar nyelv olyan, mintha az agy gyorsírása lenne.”

Vagyis mintha a gondolkodással együtt született volna meg ez a nyelv. A kezdeteket kutatván, bizony ezen is el kell gondolkodnunk

Kemény Ferenc és Víz E. Szilveszter egyez? megállapításával pontosan vág Magyar Adorján észrevétele is: „A magyaron kívül bármely nyelven beszélni, írni, nyomtatni nagy id?-, munka- és anyagveszteséggel jár”. E sorok írója meg kell jegyezze, hogy saját gyakorlatában is ezt tapasztalja. Német nyelvre fordított könyve (JEL JEL JEL, német címe: ZEICHEN BUCHSTABEN ZAHLEN), vagy akár németre fordított nyelvészeti tanulmányai közel 1/4-1/3-nyival hosszabbak lettek. S még így is sok minden nem igazán pontos, vagyis a magyar nyelv, mint a gondolatra ill? feszes b?r, németre átvéve ilyen mértékben vált lötyög?ssé. Közvetlen bizonyosságul álljon itt ez a négy szóból álló mondás: „Nyelvem határai létem határai”. Ez a négy szavas mondat a németben hárommal több, azaz hét szóból álló lesz: „Die Grenzen meiner Sprache bestimmen meinen Lebensraum”. A franciában pedig a négy szóból héttel több, azaz tizenegy szó lesz: „Les frontières de ma langue sont les frontières de mon existence.” Tehát a tizenegy szóból hét(!) a fölösleg. Ez bizony már végképp nem az agy „gyorsírása”. (Kérem, a tényeket tessék figyelni, csakis azokat.) Vagyis a magyar nyelv kifinomultságára vonatkozó fenti megállapítások gyakorlati példákkal kifogástalanul igazolhatók.

Innen már visszatérhetünk a f? gondolatmenetre.

Itt áll el?ttünk egy nyelv (ezt beszéljük), melyr?l kifinomultsága okán megállapíthatjuk, hogy nagyon-nagyon régi kell legyen, s emellett kezünkben van Teller Ede megállapítása, hogy egy nyelv van, s a Bibliáé, hogy egy nyelv volt. Ehhez azonnal hozzá is kell tennünk, hogy a Biblia eme megállapításáról a legkisebb vita sincs. A szakirodalomban ezt az egykori közös ?si nyelvet „nosztratikus”, illetve még régebbre utalóan „proto-nosztratikus” nyelvnek nevezik. Mert ez a nyelv minden nyelvek anyja. Igaz legalább kétezer nyelvr?l nem sokat tudunk, tehát ez a megállapítás csak az általunk ma leginkább kutatott, lényegében a „legismertebb” nyelvekre vonatkozhat – de azokra kétségtelenül –, s ennyi nekünk itt elegend? is.

Mindent összegezve tehát azt látjuk, hogy egy nyelv keresi ?skori megfelel?jét, melynek mindenképpen léteznie kellett, és van egy ?snyelv, mely viszont keresi mai, legtisztábban fennmaradt utódját. Itt a kérdés most az, hogy ez két, egymástól független ?si nyelv, vagy egy és ugyanaz az ?snyelv-e? A választ most már könny? megadni

Mivel nem tudunk máig is ható két ?si nyelvr?l, s?t már a kiterjedt nyelvészeti kutatások alapján megfogalmazott „proto-nosztratikus” kifejezés önmagában is kizárja két, párhuzamosan máig él? ?snyelv létét, mert lényege éppen az, hogy egyetlen ?si nyelvr?l van szó, melyr?l mai nyelveink származnak, ezért minden amellett szól, hogy a Biblia és Teller Ede valóban ugyanarról a nyelvr?l beszélt, még akkor is, ha Teller megfigyelése esetleg csak a magyar egyedülálló, mai nyelvi min?ségre vonatkozik. (Szerintem ennél többet következtetett ki.)

AZ ?S NYELV ÉS A MAGYAR NYELV

Ám nyelvünk nem csak az ?snyelv leszármazottja – ez természetes, ha mindegyik az –, hanem ezen túl is az ?snyelv legtisztábban fennmaradt túlél?je. Err?l a 19. század els? negyede óta van tudomásunk. A nagy felfedez?k egyike, Berzsenyi Dániel (1776-1836) err?l így szól: Régóta gyanús el?ttem az a régi el?ítélet, amely szerint többnyire azt hittük, hogy mindazon szavaink, melyek az idegenekhez hasonlítanak, kölcsönöztek és idegenek, arra határoztam magamat, hogy némely szavaink származattját minden figyelemmel megtekintsem, s nyelvünk becsületét e részben is oltalmaztam. Bukdozásaim haszon nélkül nem maradtak, s?t örömmel tapasztaltam, hogy mindenütt többet találtam, mint kerestem, elannyira, hogy csakhamar általlátam azt, hogy a magyar nyelv tán az egész óvilág nyelveinek gyökere és anyja, mert nyilván tapasztalám azt, hogy a legközönségesebb természeti tárgyaknak nevezeteit nemcsak az igen rokon déli és keleti, de még az egészen idegennek vélt európai nyelvekben is általában magyar gyökerekb?l lehet származtatni.” Oly természetesé vált ez az ismeret akkoriban minden kutató számára, hogy a Magyar Tudományos Akadémia 1862-ben kiadott „A magyar nyelv szótárá”-nak szer?i, Czuczor Gergely és Fogarasi János önmaguk is vagy 50 nyelvvél hozzák kapcsolatba a magyar nyelvet.

Korabeli nyelvészeink tehát tisztában voltak nyelvünk ?snyelv voltával, vagyis rendkívüli maradáóságával (e két állítás ugyanis egy). Err?l árulkodik az említett szótárnak a magyar szavak szófejtésére vonatkozó megállapítása: „Hogy alig van nyelv, melyben az elemzés egyszer?bb volna mint a magyarban, bajosan fogja valaki tagadhatni, kivált ha tudja, hogy régebb nyelvemlékeinkben, kezdve a XII-ik vagy akárcsak a XV. századtól a ma él? nyelvig, gyökök tekintetében alig van lényeges eltérés.” Ez pedig természetes módon jelenti azt, hogy a magyar nyelv roppant lassan változó nyelv. Ezt közismert nyelvemlékeink egybevetésével bizonyítottam „A magyar nyelv lassú változásáról” cím? tanulmányomban. (Demokrata, 2010. december 22.)

Mindezt úgy is megfogalmazhatjuk, hogy lassú változása okán az ?snyelv többi túlél?i közül a magyar ?rizte meg legeredetibb állapotában az ?snyelvet. Mivel még tisztán megvan benne az ?si szóalkotói elv, a nyelv és így a

gondolkodás, világlátás eredeti, szerves szerkezete, ezért méltán mondhatjuk, hogy a magyar nyelv maga a „nosztratikus” nyelv – ma. Szó sincs arról, hogy ne változott volna, csak – mint hangsúlyoztam –, igen lassan, mégpedig a „nosztratikus” nyelv többi túlélőhöz viszonyítva mindmáig tartóan lényegesen lassabban. Vagyis a többi leszármazott között leginkább a magyar maradt az, ami volt. Ebben rejlik minden titka, egyedülállósága.

MIKÉNT TÖRTÉNHESETT A NYELVEK SZÜLETÉSE?

Hadd idézzek színesítésként Barabási László, Csíksomlyón él? székely történész „Hol vagytok székelyek?” cím? könyvéb?l egy, els? pillanatban humorosnak t?n? kis párbeszédet:

Az ?snyelvek magyarul érthet?ek. Az írás a rovásírásból alakult ki. Ez számomra nehezen elfogadható ténysorozat.

Mikor már nagyon emészthetetlennek t?nik, elballagok a dolgozószobámtól 100 méternyire kezd?d? rönktérre, s felülök egy gömbfa rakásra. Elmélkedek.

Közben meg szokott jelenni Áron, a mindenes segéd, és aggódóan érdekl?dik:

– Mi baj f?nök?

Elmondom.

Sajnálkozva néz rám:

– A sok könyv is megárthat, f?nök. Én ezeket már mind tudtam kölyök koromban. A dánfalvi pap már akkor elmondta nekünk, hogy a világon csak egy nép volt, mert mindenki egy nyelvet beszélt. S ez magyar volt. Az Úristen is így beszélt velünk. Másképp meg se értettük volna.

– S mi hol éltünk akkor, Áron?

– Itt. És mikor er?s nagy volt a szaporulat, elmentek megélhetést keresni. De csak a fiatalabbja. Mint most is. Akkoriban nem kellett gazdát keresni, akinél dógozhas. Azt nézték, hol süt a Nap, nem járja a szél, s jó a víz. Ott házat építettek. Ilyen helyen megél az ember, ha egyedül van is. Hát még sokad magával.

Úgy néztem Áront, mint a l?tt medvét.

Neki nincsenek kétségei. S?t...

Áron lényegében pontosan elmondja a mai nyelvek keletkezését.

Az ?snyelvnek, hogy ennyire kifinomulttá válhasson, mint bemutattuk, egy nem túl nagy, a természet által jól körülhatárolt helyen kellett sok-sok évezreden keresztül békésen érlel?dnie. E nyelvnek aztán szét kellett terjednie a legtávolabbi helyekre is, hogy aztán az egymástól területileg oly távoli nyelvek közös ?se lehessen, az angolé, tamilé, ógörögé, japáné, latiné, oroszé, németé stb.

A nagy távolságokra való szétszakadás miatt lehetetlenné vált a kiegyenlít?dés, emiatt lassan eltérések jöttek létre az egyes területeken él?k beszéde között. De a szétterjedt ?snyelv még így is hosszú id?n keresztül nyelvjárás hálózatként kellett lefedje Eurázsia nagy részét. Ezért mondhatta azt László Gyula, hogy a magyar „közleked?” nyelv volt a Föld ezen óriási térségben. A távolságok miatt szükségszer?en egymástól függetlenül zajlottak a változások, s?t, a „romló” nyelvágak er?sen keveredtek is, emiatt lassacskán egyre nehezedett a kölcsönös megértés, míg elérkezett az az id?, amit a Biblia úgy fogalmaz meg e hosszú folyamatot tömörítve, hogy Isten összezavarta az egykori közös nyelvet.

HOL LEHET AZ ?SNYELV ?SHAZÁJA?

Az eddigiekb?l világos, hogy az ?snyelv egy adott helyen formálódott ki szinte elképzelhetetlenül hosszú és békességes id?szak alatt. Minden jel arra mutat, hogy ez a hely a Kárpát-medence. Kiérlel?dhetett volna más helyen is, akkor most azt írnám, de valamely más helyre egyetlen bizonyíték sincs. Viszont hogy a Kárpát-medencéb?l áramlott ki többször is az id? folyamán a szélrózsa minden irányába, arra nagyon sok bizonyítékunk van.

Szerencsére ez már tankönyvben is megjelenik. A dr. Bakay Kornél által szerkesztett és részben írt 5. osztályos történelem könyv 129. oldalán ez áll: „Az újabb kutatások alapján lehetséges, hogy a Kárpát-medencében is évtizedek óta laktak magyar nyelvű népcsoportok /.../”, továbbá a 29. oldalon: „Legújabbban a tudósok génezisvizsgálatok révén (DNS vagy DNA) kimutatták, hogy 35-40 ezer évvel ezelőtől magyar fajta-jellegű emberek is laktak mai hazánk földjén”.

Grover S. Krantz amerikai antropológus „Az európai nyelvek földrajzi kialakulása” című művében így ír a magyar nyelvről: „Úgy találom, hogy átmeneti kőkori nyelv, megelőzte az újkőkori kezdetét”. /.../ „...az összes helyben maradó európai nyelv közül gyakorlatilag a magyar a legrégebb”. Michelangelo Naddeo, Európa-személyiségkutató olasz kutatója írja: „.../ a magyarok Európa-személyiségei, a kontinens legrégebbi népe”. Szabó István Mihály akadémikus a magyarok Kárpát-medencei jelenlétének kezdetét 40 ezer évvel ezelőtől teszi.

Hogy nem jöttünk sehonnan, így, teljes létszámban, csak azoknak okozhat meglepetést, akik nem tudják, hogy a hunok, avarok, magyarok (értsd: jobbra kipcsak törökök; meg kell békülni ezzel is lassan) csak a fejünk felett egymást váltó, uralkodó rétegek voltak, mint ahogy később a törökök, Habsburgok, oroszok, s mintha ma is lennének felettünk valakik. Az avarokról például tudjuk, hogy húszezren jöttek ide uralkodó rétegeként (állig felfegyverkezve), s annak is van nyoma, hogy a nép, azaz mi, nem nagyon örültünk nekik. Tehát nem a szorgos földműves nép cserélődött állandóan, hogy lehetett volna az, csak a katonai uralkodó rétegek váltották egymást.

Nem lehet tehát meglepő, hogy a mai nyelvek döntő többségét megteremtő nyelv éppen szülőhazájában maradt meg mindmáig leginkább az, ami volt.

Kérem, tessenék észrevenni, hogy Európa ellenünk való sok évszázados, lankadatlan, s manapság újra felizzó harcának célja a Kárpát-medencére való történelmi jogfolytonosságunk ismeretének felszámolása. S most hogy váratlanul számtalan tudomány épp benünket értesít, néhány álmot féltve miért tartanánk fejünket továbbra is a hóhérok bárdja alá?

Tetszik tudni milyen érzés az száz évtizedek óta tartó itthon lét tudatában élni itt? Sokan már tudjuk.

Varga Csaba - www.varga.hu

Ajánló